

אורי אבנרי שוחח עם עזר וייצמן

אנחנו צריכים להיזהר מליצור פה אווירה של גטו.

אולי הסיפמה היתה צריכה להיות LET MY PEOPLE COME.

אני תמיד הייתי אומר לחברים שלי באמריקה, שהיו מתגאים בזה שהשתתפו בהפגנה עם פלקטים: LET MY PEOPLE GO תוריי דו את הפלקטים ובואו.

אז אנחנו על פרשת דרכים בדרך הארוכה של ציונות. תמיד הרבה יותר קל לעשות את המהפכה מאשר לבסס את פירותיה. בצרפת, ברוסיה, בכל העולם. הציונות מכה בחיים הירודים. היום אנחנו נמצאים בשלבים — אני לא יכול להגיד מתקדמים או לא-מתקדמים — של הניסיון לבסס את המהפכה. ואז בא הנושא הערבי.

כשאתה קורא את כל הכתבים של כל גדולי הדור, של ז'קווייה'הרה, ז'בוטינסקי, בן גוריון, וייצמן, כולם מדברים על הבעייה הערבית. וכולם אומרים שבסופו של דבר צריך להגיע איתם להסכם.

אני חוזר ואומר: הסיכוח היה צפוי, אבל צריך לשים לו קץ. אנחנו הרבצנו בהם והם הרביצו בנו.

הנה, הקונפליקט עם מצריים. סאראת אמר לי כמה פעמים — ולי היו הכי הרבה שעות סאראת במדינת-ישראל — הוא אמר לי: אחד רי מילחמת יום-כיפור אני יכול לדבר איתכם במצפון נקי. מה זה מצפון נקי? המצפון שלו היה מלוכלך, לא, אלא כלפי העם המצרי, שהוא עבר את התעלה בכוחו, זה כואב לי, אבל זו עובדה.

אתה משוזה את זה לאינתיפאדה, מה מבחינה פלמטינית? תיכף נגיע לזאת.

אתה שאלת אותי על ערפאת. אני עוד בערפאת. או אין לי כל ספק שצריך לשבת איתו. אני היום הייתי יושב עם ערפאת.

אבל שאלת אותי למה אני לא נפגש איתו. אז בתי-הקברות מלאים בגיבורים מתים ואני יכול להיות מת — פוליטית, אני מתכוון.

אני כמה פעמים חשבתי — ואני לא צריך שיפגישו לי אותו דרך איזה סוכן, או דרך איזה סנטור, או איזה שטרלן יהודי בברוקלין שיש לו איזו גישה לערבי שיש לו חנות מכולת בלוס-אנג'לס והוא בן רוד של מישוה. אילו הייתי מחליט, הייתי נוסע לתוניס, הכי

רחל אבנרי, העולם הזה

● מדוע לא נמגשת עדיין עם יא-סר ערפאת?

אני טוען כל הזמן כפומבי, בלי שום כחל ושרק, שהשותף — אני שונא את המילה "פרטנר"...

● זוהי המצאה של רבין, כדי שלא להגיד "שותף".

לא, אני לא... אני, כיום, דווקא נותן גיבוי מלא לרבין במהלך שלו.

אני מאמין שאש"ף הוא השותף, שאיתו אני צריך לחיות.

מרבית הישראלים קמים בבוקר, מתים לר-אות את האלפים. זה לא סתם שקראו ליערות הכרמל "שוויצריה הקטנה". למה "שוויצריה הקטנה"? אפשר לקרוא לזה יער אליהו הנביא, אבל לא. שוויצריה הקטנה. יש בזה משהו די מעניין ודי עמוק. מרבית הישראלים מתים לקום בבוקר ולראות את האלפים, או את ה-מונט'נ'ב, או את הרוקים.

אני קם בבוקר בבית שלי בקיסריה, ומה מירפסת של חדר-השינה שלי אני רואה את ג'יסר-אל-ירק, ואם אני מתאמץ חזק אני רר אה את אוס-אל-פחם. לכן גם כל החיפושים אחרי עזרה מהחוק, קרי ארצות-הברית, לא יעזרו. יכול להיות שיותר טוב לעשות שלום בעזרת ארצות-הברית מאשר בלעדיה. לי יש כאל תמונה שלי עם ג'ימי קרטר בקמפיין וויד. אבל אנחנו צריכים פעם אחת ולתמיד לצאת מן הגלות הזאת. אנחנו לא צריכים שתדלן כדי למצוא דרך אל הצד השני. אני צריך לחיות עם השייג' כרוחב, ואני צריך לחיות עם הערבים מסביבי. יש לי איתם ויכוח מאוד-מאוד מהותי. אני חושב שאלמלא היינו נלחמים זה בזה, זה לא היה נורמאלי. אני חושב שהרבה יותר נורמאלי, לדאבוני הרב, שיש ההתמודדות הנוראה הזאת, שהולכת כבר 100 שנה בינם לבינינו.

זה לא התחיל ב-1936. מי כמוך יודע. אחד מהרורים החביבים עלי נהרג בחיפה ברוחב קינגסטון, שקוראים לו היום רחוב-העצמאות. ובכן, הסיכוח בינם לבינינו הוא דבר שה-

וייצמן

שאלה היבחותית: מה היה קורה אילו עמד עזר וייצמן כיום בראש הליכוד? וייצמן לא נותן תשובה לשאלה הזו. הוא גם לא מצטער על המהלך שהביא אותו לבדידות מזהרת במישור-המדע. האיש שדחף את השלום עם מצריים יודע שעכשיו הזמן להשיג שלום כולל. מבטיח התקווה שלו נשואים אל שר-הביטחון

קרוב הייתי נפגש איתו בקהיר. אז הייתי מקבל כותרות, ללא ספק, ועוד כמה צרות, אך מה הייתי מועיל בזה? בעיקרון, אני הייתי מוכן להיפגש איתו. למעשה, אני חושב שכרגע זה איננו תורם, ואני חושב שהוא מכין את זה גם כן.

● אילו היתה מתפרסמת תמונה של שר-ישראלי יושב דן עם ער-פאת, האם לא היתה לזה השפעה חיובית? להפוך משהו שאינו עולה בדימויו למשהו מעשי?

באופי שלי זה מאוד קוסם לי, ואתה מכיר אותי. אני לא כל-יכך משוזה בדיוק את המיפ-גש שלך למיפגש שלי, עם כל הכבוד. אני לא בטוח. אני חושב שצריך לעבוד הרבה-הרבה יותר על שינוי דעת-הקהל.

חינוך והשפעה הולכים בדרך-כלל בצורה הרבה יותר הדרגתית.

אני מקבל שיש, לפעמים, זנבנים, וגם מר-רה לפעמים מצליף. זה לא מוזיק.

● נחזור למצריים.

מה זה גטו? גטו זה לא עניין פיסי בלבד. אני לא הייתי בגטו, לשימחתי הרבה. אני נר-לדתי פה. אמי נולדה פה. אבי בא בעלייה השנייה.

הגטו זה ההרגשה שאני סגור בתוך תוכי, שטוב לי כך, שכאשר אני יוצא החוצה משהו קורה לי, שבכל פעם מישוה רוצה לתפוס אר-תי.

● זה הפסיכולוגיה היהודית.

הציונות היתה צריכה לעקור את הפסיכו-לוגיה הזאת. היא היתה צריכה לתת לנו הר-גשה אחרת בשלושה מישורים: ביטחון פיסי, ביטחון כלכלי וביטחון מסורתי. אתה יהודי, אני יהודי, וזה יהודי, כל אחד עם המסורת שלו.

ליהודי אמריקאי יש ביטחון פיסי, ביטחון כלכלי, ולפעמים גם ביטחון מסורתי יותר מאיתנו. עובדה שיושבים עשרות אלפי ישר-אלים בחו"ל. עובדה שזעקנו ליהדות רוסיה LET MY PEOPLE GO, והם הלכו לאמי ריקה.

רגלית, הידועה כמין האנושי, שבאיוזה שהוא שלב היא מתחילה לחשוב שאולי כדאי לנ-סות אחרת. בשלב מסוים השכל נעצר ואומר: ארקי, עכשיו צריך לעשות סדר אחרי המיל-תמה.

נראה שיותר קל לעשות מילחמה מאשר שלום. זה כמעט ברור לי. אני עברתי את כל המילחמות, חוץ ממילחמת-הלבנון. עברתי גם את מילחמת-העולם השנייה.

אני לפעמים אומר באכזריות הכי גדולה:

יה כמעט ברור שיקרה בעת תקומת עמי-ישר-אל בארצו.

היה ברור שפה תהיה איזשהי התנגדות. אני לא יודע אם זה אנלוגיה למה שקורה היום באירופה, להתנגשות הנוראה שהיתה תמיד בינם לבין עצמם, בין צרפת לגרמניה, כדאי לזכור, נרמה לי שפאריס נכבשה על-ידי הגרמנים ב-1871. ב-120 השנים האחרון-נות פאריס נכבשה פעמיים על-ידי הגרמנים, ועוד פעם אחת כמעט, ב-1914.

יש כנראה תהליך מטופש אצל החיה הרר-